

CVIČENÍ Z MATEMATICKÉ ANALÝZY 2

TAYLORŮV POLYNOM

1. Nalezněte Taylorův polynom třetího řádu (není-li určeno jinak) pro danou funkci v daném bodě.

- (1) $x \log x$ v bodě 1
- (2) $\sin x$ v bodě $\frac{\pi}{2}$
- (3) $\sqrt{x}$ v bodě 1
- (4) $\frac{1}{x}$ v bodě 1
- (5) $\cos \frac{x\pi}{2}$ řádu 9 v bodě 1
- (6) $\frac{1-x}{1+x}$ řádu 7 v bodě 0

2. Nalezněte Taylorův polynom k -tého řádu v bodě 0 pro funkce:

- (7) $\exp(2x - x^2)$, $k = 3$
- (8) $\frac{(1+x)^{100}}{(1-2x)^{40}(1+2x)^{60}}$, $k = 2$
- (9) $\tan x$, $k = 4$
- (10) $\sqrt{1-2x+x^2} - \sqrt[3]{1-3x+x^2}$, $k = 3$
- (11) $\frac{1}{3-2x}$, $k = 100$
- (12) $\log(\cos x)$, $k = 6$
- (13) $\cos(\sin x)$, $k = 5$
- (14) $\sin(\sin x)$, $k = 6$
- (15) $\sin(1 - \cos x)$, $k = 3$
- (16) $\frac{x}{1-e^x}$, $k = 4$

3. Spočítejte limity pomocí Taylorových polynomů:

- (17) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^{-\frac{x^2}{2}}}{x^4}$
- (18) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x \sin x - x(1+x)}{x^3}$
- (19) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right)$
- (20) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(\frac{1}{x} - \frac{\cos x}{\sin x} \right)$
- (21) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x + a^{-x} - 2}{x^2} \quad (a > 0)$
- (22) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(x - x^2 \log \left(1 + \frac{1}{x} \right) \right)$
- (23) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt[6]{x^6 + x^5} - \sqrt[6]{x^6 - x^5} \right)$
- (24) $\lim_{x \rightarrow \infty} x^{3/2} \left(\sqrt{x+1} + \sqrt{x-1} - 2\sqrt{x} \right)$
- (25) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\left(x^3 - x^2 + \frac{x}{2} \right) e^{1/x} - \sqrt{x^6 + 1} \right)$

4. U následujících příkladů nalezněte $n \in \mathbb{N}$ tak, aby limita byla konečná a nenulová.

- (26) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan(\sin x) - \sin(\tan x)}{x^n}$
- (27) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^x - 1}{x^n}$
- (28) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - \cos(\tan x)}{x^n}$
- (29) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e - (1+x)^{\frac{1}{x}}}{x^n}$

$$(30) \text{ Najděte } a, b \in \mathbb{R}, \text{ aby } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - (a + b \cos x) \sin x}{x^4} = 0.$$

$$(31) \text{ Najděte } a, b \in \mathbb{R}, \text{ aby } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - a \sin x - b \tan x}{x^4} = 0$$

$$\text{a spočtěte } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - a \sin x - b \tan x}{x^5}.$$

5. Jaký musí být řád Taylorova polynomu funkce $\exp$, abychom si byli jisti, že $T_n^{\exp,0}(x)$ aproximuje $\exp(x)$ s chybou menší než 0,001 pro každé $x \in (0,1)$? (32)

6. Nalezněte racionální odhady uvedených čísel s předepsanou přesností:

$$(33) \sqrt{e}, \quad 10^{-2}$$

$$(34) \sqrt{5}, \quad 10^{-3}$$

$$(35) e, \quad 10^{-3}$$

VÝSLEDKY

$$(1) x \log x, \quad 1: \quad x - 1 + \frac{1}{2}(x-1)^2 - \frac{1}{6}(x-1)^3$$

$$(2) \sin x, \quad \frac{\pi}{2}: \quad 1 - \frac{1}{2}(x - \frac{\pi}{2})^2$$

$$(3) \sqrt{x}, \quad 1: \quad 1 + \frac{1}{2}(x-1) - \frac{1}{8}(x-1)^2 + \frac{3}{8 \cdot 3!}(x-1)^3$$

$$(4) \frac{1}{x}, \quad 1: \quad 1 - (x-1) + (x-1)^2 - (x-1)^3$$

$$(5) \cos \frac{x\pi}{2}, \quad 1: \quad -\frac{\pi}{2}(x-1) + \frac{(\pi/2)^3}{3!}(x-1)^3 - \frac{(\pi/2)^5}{5!}(x-1)^5 + \frac{(\pi/2)^7}{7!}(x-1)^7 - \frac{(\pi/2)^9}{9!}(x-1)^9$$

$$(6) \frac{1-x}{1+x}, \quad 0: \quad 1 - 2x + 2x^2 - 2x^3 + 2x^4 - 2x^5 + 2x^6 - 2x^7$$

$$(7) \exp(2x - x^2), \quad k = 3: \quad 1 + 2x + x^2 + -\frac{2}{3}x^3$$

$$(8) \frac{(1+x)^{100}}{(1-2x)^{40}(1+2x)^{60}}, \quad k = 2: \quad 1 + 60x + 1950x^2$$

$$(9) \tan x, \quad k = 4: \quad x + \frac{1}{3}x^3$$

$$(10) \sqrt{1-2x+x^2} - \sqrt[3]{1-3x+x^2}, \quad k = 3: \quad \frac{1}{6}x^2 + x^3$$

$$(11) \frac{1}{3-2x}, \quad k = 100: \quad \frac{1}{3} \sum_{n=0}^{100} \left(\frac{2}{3}\right)^n x^n$$

$$(12) \log(\cos x), \quad k = 6: \quad -\frac{x^2}{2} - \frac{x^4}{12} - \frac{x^6}{45}$$

$$(13) \cos(\sin x), \quad k = 5: \quad 1 - \frac{1}{2}x^2 + \frac{5}{24}x^4$$

$$(14) \sin(\sin x), \quad k = 6: \quad x - \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{10}x^5$$

$$(15) \sin(1 - \cos x), \quad k = 3: \quad \frac{1}{2}x^2$$

$$(16) \frac{x}{1-e^x}, \quad k = 4: \quad 1 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{12}x^2 - \frac{1}{720}x^4$$

$$(17) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^{-\frac{x^2}{2}}}{x^4} = -\frac{1}{12}$$

$$(18) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x \sin x - x(1+x)}{x^3} = \frac{1}{3}$$

$$(19) \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right) = 0$$

$$(20) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(\frac{1}{x} - \frac{\cos x}{\sin x} \right) = \frac{1}{3}$$

$$(21) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x + a^{-x} - 2}{x^2} = \log^2(a) \quad (a > 0)$$

$$(22) \lim_{x \rightarrow \infty} \left(x - x^2 \log \left(1 + \frac{1}{x} \right) \right) = \frac{1}{2}$$

$$(23) \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt[6]{x^6 + x^5} - \sqrt[6]{x^6 - x^5} \right) = \frac{1}{3}$$

$$(24) \lim_{x \rightarrow \infty} x^{3/2} \left(\sqrt{x+1} + \sqrt{x-1} - 2\sqrt{x} \right) = -\frac{1}{4}$$

$$(25) \lim_{x \rightarrow \infty} \left((x^3 - x^2 + \frac{x}{2})e^{1/x} - \sqrt{x^6 + 1} \right) = \frac{1}{6}$$

$$(26) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan(\sin x) - \sin(\tan x)}{x^7} = \frac{1}{30}$$

$$(27) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^x - 1}{x^2} = 1$$

$$(28) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - \cos(\tan x)}{x^4} = \frac{1}{3}$$

$$(29) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e - (1+x)^{\frac{1}{x}}}{x^1} = \frac{e}{2}$$

$$(30) \text{ Najděte } a, b \in \mathbb{R}, \text{ aby } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - (a + b \cos x) \sin x}{x^4} = 0. \quad a = \frac{4}{3}, b = -\frac{1}{3}.$$

$$(31) \text{ Najděte } a, b \in \mathbb{R}, \text{ aby } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - a \sin x - b \tan x}{x^4} = 0 \text{ a spočtěte } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - a \sin x - b \tan x}{x^5}.$$

$a = \frac{2}{3}, b = \frac{1}{3}, \text{ zadaná limita je rovna } -\frac{1}{20}$